

Aktuelle Bøger

Af Jens Olaf Pepke Pedersen

Vi anmelder normalt ikke børnebøger i KVANT, men der kan være læsere som savner en god gaveide, gør vi en undtagelse denne gang med to bøger, som vi har modtaget.

Med Andreas i rummet

Henrik Bendix og Thomas Djursing: "Vil du med i rummet?", 176 sider, 200 kr. Politikens Forlag 2017. Sidste år udkom bogen "Min rejse til rummet" om Andreas Mogensens tur til Rumstationen i 2015, som beskrev den lange rejse, der gik forud, lige fra hans barndrøm om at blive astronaut, hans valg af uddannelse og senere det lange træningsprogram på astronautskolen.

Nu har videnskabsjournalisterne Henrik Bendix og Thomas Djursing omskrevet bogen til en børne- og ungdomsbog, og det er blevet en rigtig vellykket "oversættelse", hvor de voksne sagtens kan læse med. Det sker naturligvis på bekostning af en række detaljer, og Andreas Mogensens karriere har nok ikke været helt så planlagt, som det ser ud i bogen, men jeg tror, at bogen fanger mange af de spørgsmål, som store børn og nok også mange voksne stiller sig: hvordan kommer man ud i rummet og hvordan er det at være i vægtløs tilstand.

Heldigvis er der ikke blevet plads til historien om, at DTU i sin tid afslog Andreas Mogensens ansøgning om et phd-stipendium, hvorfor han i stedet fik sin phd fra University of Texas. I bogen går forfatterne noget let hen over det emne, at Andreas venter i flere år på en chance for at søge ind på ESA's astronautskole. Der skulle også en usædvanlig god portion held til at være klar på det rigtige tidspunkt. Jeg husker således, at ESA søgte efter astronauter i 1991, og det vakte min nysgerrighed så meget, at jeg rekvirerede ansøgningsmaterialet. Min hustru nedlagde dog veto mod tanken, og jeg var sikkert også blevet sorteret fra på et meget tidligt tidspunkt, men herefter gik der faktisk 17 år, før ESA igen søgte nye astronauter i maj 2008.

Andreas Mogensen blev som bekendt udvalgt blandt næsten 10.000 ansøgere til sammen med fem andre at starte på skolen i Tyskland, og herefter fulgte seks års hårdt arbejde og træning, inden turen til rumstationen.

Andreas Mogensen fortæller i bogen på en underholdende måde, alle de ting astronauterne skal lære for at blive i stand til at klare tænkelige situationer, og bortset fra, at det både var svært og kedeligt at lære russisk, virker det til at han har nydt alle elementerne i uddannelsen. Der er parabolflyvning, hvor man opnår vægtløshed i 20 sekunder ved at lade et fly følge en kasteparabols bane, ophold på en undervandsbase og en uge i et underjordisk grottesystem i Sicilien. Da Andreas Mogensen kom ud af grotten igen, var hans lugtesans skærpet så meget, at han på flere meters afstand blev overvældet af den kraftige lugt af sæbe og shampoo fra instruktørerne, der tog imod. En anden øvelse gik ud på at klare sig om vinteren i den russiske

ødemark, hvis nu rumskibet skulle lande et forkert sted.

Der er nogle faktasektioner om, hvordan en raket virker, om rumskrot og risikoen ved at være astronaut, men den interessante del er nok, hvordan man spiser, sover og vasker sig, når alt er vægtløst. Toiletbesøg er en særlig udfordring i vægtløs tilstand, og det bliver der også gjort en del ud af i bogen, men der er også gode råd om hvilke madvarer, der egner sig bedst til at blive spist i vægtløs tilstand. Det er således en grundregel, at maden ikke kan lave krummer!

Andreas Mogensens rumfærd varede blot ti dage, og heraf gik de to dage med turen op til Rumstationen. Det mest fascinerende ved bogen er måske, hvor mange år Andreas har brugt på at forberede sin rumrejse, som kun varede ti dage. Men han håber at få endnu en tur, selvom det tidligst bliver i år 2020.

Tegneserie i 1950'er stil

Christof Englert: "Destination: Rummet". Illustreret af Tom Clohosey Cole. 48 sider, 230 kr., Gyldendal 2017.

Bogen "Destination: Rummet" er en illustreret fagbilledbog om Universet, galakser, sorte huller, stjerner, planeter og meget mere. Forfatteren er lektor i fysik ved Glasgow Universitet og bogen er oversat fra engelsk af Lars Thomas. Ifølge forlaget er bogen holdt i en 1950'er-stil, hvilket formodentlig er interessant for tegneserieentusiaster, men ikke er nogen oplagt god ide til et emne som rummet, hvor der netop findes så mange flotte og fantastiske billeder. Forlaget oplyser også at målgruppen er børn mellem 5 og 9 år, hvilket teksterne nu kun i begrænset omfang er tilpasset. I afsnittet om lys forudsættes det således, at børnene er bekendt med eksponenter. Til gengæld vil de mere fysikkyndige læsere nok ærgre sig over at læse, at solvinden består af "magnetisk ladede partikler". De mange faktabokse indeholder til gengæld en hel del information, og bogen når også langt omkring på de 48 sider.

